

'Αγροτικό Ειδύλλιο

ΞΕΝΑ ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ ΠΩΛ ΜΩΡΟΥΑ

ΤΟ ΠΑΡΑΛΗΡΗΜΑ ΤΟΥ ΕΤΟΙΜΟΘΑΝΑΤΟΥ

'Η μάχη μεταξύ Γερμανών και Γάλλων είχε διαρκέσει όλη την ημέρα. Από τον πύργο του μαρκησίου Βιλλερά άκουγαν ως το βράδυ το κανονίδι και τις τουφεκιές. Όταν πήγε να νυχτόνη, οι χροίτοι έλαψαν. Μιά νεκρική σιωπή αλώθηκε παντού.

Στόν πύργο έμεινε ο γέρος μαρκησός Βιλλερά με τη νύφη του και την έγγονή του. 'Ο γιός του μαρκησίου ήταν έφηβος λεχαγός κι έλειπε στον πόλεμο. Τρεις μέρες πριν είχε περάσει βιαστικός απ' τον πύργο κι είχε φέρει πάλι άμείωση.

Αυτό το βράδυ, ενώ έβω έπιετε το σοσιτάδι, ο νεαρός λοχαγός πετάχτηκε πάλι για λίγη ώρα στον πύργο. Φίλησε τον πατέρα του, τη γυναίκα του και το παιδί του και τη στιγμή που έβγαζε είχε στον αστέρα του :

— Πατέρα, πίσω μας άφησαμε μαρκούς δυστυχισμένους συντρόφους, που ή πληγές και ή κοίρανοι τους έμποδίζουν να προχωρήσουν. Μαζών μ' ατέλει βρέσκεται και ένας νέος αξιωματικός, ένας ύπολοχαγός. Καθώς προχωρούσαμε σοσιάστηκε στο δρόμο. Θέλησα να τον βοηθήσω. Μιά έκείνος μου είπε: —«Νοιώθω πως θα πεθάνω... Μιά σφαίρα με βρήκε στον άριστερό ώμο... Αφήστε με, όμω έμια άχρηστος πειά, και πηγαίνετε να συνεχίσετε τη μάχη...» Κάμει, πατέρα, ότι μοσρέσεις γι' αυτό τον αξιωματικό. Είναι γενναίος. Πολέμησε σαν λιοντάρι. Αν δεν πέθανε, διάταξε να τον φέρουν εδώ και να του ταφάσουν όλες τις δυνατές περιποιήσεις.

'Ο κ. Βιλλερά έλασκέθηκε στο γιό του να κάνει ότι του ζητούσε.

Κά έτσι, ημερας, με αναπαυμένη τη συνείδηση και την καρδιά ότι εξεπλήρωσε ένα τερό καθήκον, ο νεαρός μαρκησός έβγαζε ξανά για τον πόλεμο. ***

'Ο πληγωμένος ζειτοταν στο δρόμο, αίμόφυτος, γλιωμός, με τα χέρια ανοιχτά, άκίνητος, σαν νεκρός. Με άπειρες προφιλάξεις ο μαρκησός Βιλλερά και δυο έπαιρέτες, που είχε πάρει μαζί του, έφθηνσαν, τον βρήκαν και τον εφόρτωσαν πάνω σ' ένα φορείο.

'Ο ύπολοχαγός ανέπνεε άκοιμα...
'Όταν οι τρεις άντρες έφτασαν στον πύργο, ή κ. Βιλλερά και ή κόρη της Μάρθα—ένα κοριτσάκι δώδεκα χρόνων—περιμεναν μ' άγωνία. Κοντά τους βρισκότανε ή δασκάλα της Μάρθας, μιά γυναίκα είκοσι δύο ως είκοσι πέντε χρόνων, με πολύ γλυκό προσωπο.

Κι' ή τρεις γυναίκες φτεξαν άμείως γύρω απ' το φορείο κι' έσκυψαν πάνω απ' τον πληγωμένο, με συμπόνει. Πίσω ή-

ταν γλιωμός. Θέει μου! Φανόταν πως είχε ξεφυγήσει από όρα...
'Ο μαρκησός διαταξε άμέσως να μεταφέρουν τον πληγωμένο σε μιά κρεβατοκάμαρα. Ύστερα έστειλε να φέρουν γρήγορα το γιατρό Ριβάλ, που καθότανε εκεί κοντά.

Καθισμένος κοντα στο έπιπλαχού ο νεαρός μαρκησός τον ζήτησε βρεβός, χωρίς να μιλάει, χωρίς να σαλέει καθόλου...

'Ο πληγωμένος ήταν νέος, είκοσιέξι χρόνων πάνω-κάτω. Είχε πρόσωπο θεοκάτο, πολύ συμπαθές, με λεπτά χαρακτηριστικά, σχεδόν γυναικεία. Το μισοί του ήταν κάλυπτες, το στόμα του, καλοκαμομένος και έλειπνε τα μάτια και σγαρά του μαλλιά.

Καθώς ο μαρκησός τον ζήτησε, ο αξιωματικός έκανε άξωνα μια κίνηση, τα χέρια του άνοιξαν και έπρόφερε σιγαλά τη λέξη:

— Σουζάνα!
Τη στιγμή αυτή μπήκε ο γιατρός στο δωμάτιο, συνδεμένος απ' το χέρι κ. Βιλλερά.

Πήλισεος προς τον πληγωμένο, στάθηκε, χάιδεψε το πηγούνι του κι' έπειτα ζητάζοντάς τον πάντα ψιθύρισε:

— Τον δυστυχ ή νεό!...

Έξέτισε κατόπιν την πληγή του, άκούσθηκε την καρδιά του κι' έστειρα πρώτιστε τον γηραιό μαρκησίο:

— Είκε σιγγενής σας ;

— Όχι.

— Φίλος σας ;

— Όχι. Είκε ένας γενναίος συμπελεμιστής του γηραιού μου.

— Τότε, είκε ο γιατρός, μπορώ να σας είδοποιήσω, αφού μάλιστα ο δυστυχής αυτός δεν μάζ άκούει, ότι δεν του μένει παραπάνω από μιάς ώρας ζωή.

'Ο πληγωμένος ξανακινήθηκε. Το ένα του χέρι εδάλεψε σαν να έζητούσε κάτι. Ύστερα ψιθύρισε:

— Τό γράμμα!... Σουζάνα!... Ναι, ναι, είμαστε ένοίμενοι!...

'Ο γιατρός, ένας καλοκάγαθος γέρος, είπε τότε:

— Άς κάνουμε όμως, ότι μοσρέθει για να του έλαφρώσουμε τις τελευταίες του στιγμές.

— Τό πληγωμένος ξαναψιθύρισε:

— Τό γράμμα... Γενναϊούλα μου αγαπημένη!... Έλα, Σουζάνα μου, έλα!...

'Ο πληγωμένος μιλούσε επίμονα για ένα γράμμα. Αν έψαχνε στις τσέπες του θα ττόβρισκαν ίσως.

'Ο γιατρός σάάλισε τις τσέπες του αξιωματικού κι' έβγαλε ένα μικρό πορτοφόλι. Μέσα σ' αυτό ύπηρε ή φωτογρα-

'Ο γιατρός στάθηκε, χάιδεψε το πηγούνι του και ψιθύρισε...

γία μιάς γυναίκας εξαιτίας όμοιάς, κι' ένα γράμμα με πρόσφατη ημερομηνία.

— Ίσως τού κάνουμε καλό αν τού το διαβάσουμε, είτε ο γιατρός, Ίσως μπορούσαμε να τού γονιμέμε σε κάποιο γρήγομο.

Το γράμμα απειθνήτο στον ύπολογό Γεώργιο ντ' Λενσεύ. Στο τέλος ύπήρχε ή ύπογραφή της Σουζάννας Λενσεύ, με την ύποση, ό πως φανόνταν, ό ύπολογός είχε παντρευτεί λίγες εβδομάδες πριν άνάνη ή φωνιά τού πολέμου.

Στό γράμμα ή Σουζάννα άφηνε νά ξεχειλίση όλος ό πόνος της για τόν τραγικό χωρισμό της άπ' τόν λατρευτό της σύζυγο.

— *Αγαπημένε μου, τού έγραφε, νύχτα και μέρα παρακαλώ νά τελειώση ό καταραμένος αυτός πόλεμος όσο τού δυνατόν πιο γρήγορα, για νά ένωθώμε και πάλι...*

— Νά ένωθώμε και πάλι!... ψήθισος ό πληγωμένος ύπολογός μέσα στό επιθανάτιο παραλήρημά του. Κι' άξαφνα άνασπρώθηκε κι' άρχισε νά χτυπιέται. Μόλις μάθωσαν, ό γιατρός και ό μαρκήσιος, νά τόν αναγκάσουν.

Έξαφνα ό γιατρός έπληρωσε την χ. Βιλλέρυ και τής ειπε :

— *Θέλετε νά κάνετε ένα μεγάλο καλό; Θέλετε ν' άνωσιουργήσετε αυτόν τόν δυστυχισμένο; Παρακαλέστε την δεσποινίδα Λεβαρντέ, τή δασκάλα της Μάριτας, νά παίξη για λίγη ώρα τόν ρόλο της γυναίκας τού δυστυχισμένου αυτού. Στο παραλήρημά του θα νομίσθ ότι είναι ή γυναίκα του κι' αυτή θα είναι μια αφάνταστη έντυχία για τίς στενές του στιγμές.*

Όταν διεδίδωσαν την παράκληση αυτή στη δασκάλα, ή δεσποινίς Λεβαρντέ την δέχτηκε άμέσως με προθυμία.

— *Είμαι έτοιμη, είτε, χωρίς διαταγή.*

Κι' άμέσως πλησίασε στό κρεβάτι, όπου έξαντλημένος από την άγωνία ζείονταν άζήνητος ό ύπολογός.

Λίγες στιγμές σιωπής έμεσολάβησαν. Κι' έπειτα ό πληγωμένος ξανάρχισε τού παρκαλήττό του :

— *Σουζάννα μου! Σουζάννα μου! μοιραϊώσεις.*

Ό γιατρός έγεννε τότε στην κοπέλλα ν' απαντήσει. Ή δασκάλα έσκυψε στον πληγωμένο, και άρχά, με φωνή άπαλή, τού ειπε :

— *Γιώργο, Γιώργο, είμαι εδώ, κοντά σου!...*

Τι νύγινε τάχα μέσα στό θολό του έτοιμοθανάτου αυτή τή στιγμή; Ή φωνή τού φάνηκε ίδια με τή φωνή της γυναίκας του, ή καθός άπλωσε τού χέρι του και άγγιξε ένα άπαλό γυναικειό χέρι, έννοιωσε στό άγγιγμα αυτό μια ύπερτατή έντυχία; Όπως κι' αν είναι, ό πληγωμένος μίσησε τώρα σάν νά είχε πάψει τή γυναίκα του κοντά του.

— *Εσύ, Σουζάννα!... Είσαι εσύ!... Επείλεως!... Ω! μπορού νά πεθάνω ήσυχός τώρα!...*

— *Όχι, Γιώργο, δέν θα πεθάνης, απάντησε ή κοπέλλα. Θα σε περιποιηθώ, θα γίνης καλά και θα ζήσουμε ξανά έντυχισμένοι...*

— *Και ένομοίμε για πάντα, δέν είναι έτσι, Σουζάννα μου;*

— *Ναι, Γιώργο, ένομοίμε για πάντα!*

Τώρα ό άξιωματικός τραβούσε την κοπέλλα κοντά του. Ή δεσποινίς Λεβαρντέ δέν έφερε καμιά άντίσταση. Καταλάβαινε ότι εξεπληρώωνε ένα καθήκον ιερό, Γέροντας άπάνου του, κρατούσε με τού ένα της χέρι τού κεφάλι του και τόν νανούριζε σάν μητέρα.

— *Ω! αγαπημένη μου γυναικούλα, Σουζάννα μου, έλεγε ό Γιώργος Λενσεύ, είμαι έντυχισμένος!... Ναι, έχεις δίκιο. Ή άγάπη είναι πιο δυνατή από τόν θάνατο. Χάρης σε σένα θα ζήσω!*

Είχε άκοιμηήσει τού κεφάλι του στον ώμο της κοπέλλας. Με μάτια κλειστά, με βλέποντας χωρίς άλλο με τή μάτια της ψυχής του κοντά τον την γυναίκα του, φανόνταν ήσυχός, έντυχισμένος. Ένωσιθε νά χτυπιέται κοντά σ' αυτή τον ένα γυναικειό στήθος.

Ό γιατρός Ρεβάλ κίτταξε προσεκτικά τόν έτοιμοθανάτο, κατεχόμενος από μεγάλη συγκίνηση, όπως και όλοι οι άλλοι. Έξαφνα γύρισε πρός τόν μαρκήσιο και ψήθισος :

— *Τελειώνει!...*

— *Σουζάννα μου, αγαπημένη μου Σουζάννα, ψήθισος ό πληγωμένος τόσο σιγά, πού μόλις άνοισθηκε, δός μου τή χείλη σου!*

Τότε ένα κοκκίνισμα ντροπής άνέθηκε στό μάγουλο της κοπέλλας. Μά ήταν άπαρασισημένη νά παίξη τού ρόλο της ως τού τέλος. Έσκυψε λοιπόν και άκούμησε εύθιαβά τή χείλη της πάνω στό χείλη τού έτοιμοθανάτου.

Καθός σηκωνότανε κατακόκκινη άκόμα από την τσαχλι της, ό γιατρός ώρμησε πρός τού κρεβάτι.

Τού κεφάλι τού Γιώργου Λενσεύ είχε γείρει πρός

ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΜΥΘΟΛΟΓΙΑ

ΑΠΟΛΛΩΝ ΚΑΙ ΔΑΦΝΗ

Ή Δάφνη ήταν μια όμορφη βοσκοπούλα και ζούσε στην καταπράσινη κοιλάδα των Τριπλών, πού τή βρέζει ό ποταμός Πηνειός. Μόλις πρόβαλαν ή λυδίτες άρχίτες τού ήλιου, ή Δάφνη ηριδιόσε από πέτρα σε πέτρα πίσω άπ' τού κοπάδι της, έλαφρύ και φτερόποδη, κι' όταν τού άφτρο της ήμέρας έδιωθίζονταν στά πορφύρα σύννεφα της δύσεως, αυτή τού αποχωρευότοσε τελειωτά, με γέλια και χαρές.

Μια μέρα, ένοι ή Δάφνη καθόνταν άπάνου σ' ένα βράχο και περιέμενε τόν ήλιο ν' άνατείλη, είδε άξαφνα μπροστά της μια λάμψη φωνηϊκή και μέσ' άπ' αυτή άκουσε νά βγαίνει μια άρμονική φωνή :

— *Δάφνη, κόρη της αήγης, κόρη της άγάτης, εσένα ζητώσα...*

Μή φεύγεις!...

Ή κόρη, μη μέποντας νά έξηγήση τού λόγια αυτά, έμεινε άζήνητη και οσιωμένη. Σε λίγο είδε από μακριά ένα όμορφο παλληκάρι, πού έτρεχε πρός τού μέρος της.

Ήταν ό 'Απόλλων, πού τόν είχε διώξει ό πατέρας του ό Ζεύς από τόν 'Ολύμπο και πού γυρνούσε στά βουνά για νά βρη τή Δάφνη, την πανέμορφη, νά την κείνη φίλη και πολυαγαπημένη του.

Μόλις τόν είδε όμως ή βοσκοπούλα, φοβήθηκε, σηκώθηκε άπάνου κι' άρχισε νά φεύγει μ' όλη τή γρηγοράδα της. Ό 'Απόλλων όμως την πήρε από πίσω. Ή Δάφνη έτρεχε, έλαφρότερη άπ' τόν άνεμο κι' ούτε γυρνούσε νά κίτταξη ξοπίσω της.

— *Στάσου, νύφη τού Πηνειού, στάσου, μη φεύγεις!* τής έφώναζε ό 'Απόλλων. Μή φοβάσαι. Μην τρέχεις τόσο γρήγορα, θα πέσεις!... Τ' αρχάδια πού πατάς θα πληγώσουν τά τριγέρα σου πόδια. Σταμάτα, μιν τρέχεις έτσι! Έξερεις ποιος έρχεται από πίσω σου; Έγώ δέν είμαι ούτε τσοπάνος, ούτε γελαδούχος. Με λατρεύουν οι Δελφοί, ή Τένεδοσ και τόσες άλλες πόλεις. Έχω πατέρα μου τόν Δία και ματσό μου ναντίωμο δτι κι' αν μου ζήτησης. Τραγουδού καλύτερα από κάθε άλλον και τά βέλη μου είναι θανατηφόρα!... Στάσου, Δάφνη! Δάφνη, μη φεύγεις!...

Ή Δάφνη, νομίζοντας τώρα πώς είχε διαφύγει πιά τόν κίνδυνο, στάθηκε για νά ξεκοιραστή. Ό 'Απόλλων όμως ήταν κοντά της, κόντευε νά τή φτάση πιά!...

Ή Δάφνη ξανάρχισε τότε τού τρελλό τρέξιμό της και τά πόδια της φανόνταν σάν νά πετόσαν. Τώρα όμως νοιθεθε πού σιμά τόν 'Απόλλωνα και χλωμάει, εν' έτοιμη νά σοριστή καταγής. Ό 'Απόλλων άπλώνει τού χέρι του νά την πιάση κι' ή Δάφνη ξερονιζει τρομαγμένα στον ποταμό πού τρέχει πλάι της:

— *Ω Πηνειέ πατέρα μου, βοήθησέ με!... Ω Γη μητέρα μου, άνοιξε τούς κόλπους σου και δέξου με!...*

Την ίδια στιγμή τά πόδια της όμοιάς κόνεισθηκαν στη γη, τά μαλλά της έγιναν φύλλα, τά χέρια της κλαδιά, τού άθρό δέμα της φλοίδα και στή θέση της επρόβαλε ένα λυγρό καταπράσινο δέντρο, ή δάφνη!...

Ό 'Απόλλων, βλέποντας αυτή τή μεταμόρφωση, κνιοιούθηκε από θανάσιμη λύπη, μα άμέσως άγκάλιασε τού δέντρο και ειπε :

— *Θέλησες νά μου φύγης, όμοιά νύμφη, αλλά δέν τού κατορθώσες. Σε κρατώ στά χέρια μου κι' είσαι δική μου! Εσύ θα στολιθής από δώ και πέρα την κόρη μου, τή λύρα μου και τή φαρέτρα μου!...*

Ή δάφνη σάλεψε τά κλαδιά της, σάν νύμμε σύμφωνη με τά λόγια του κι' από τότε τού κλαδι της καθιερόθηκε ως σύμβολο παρθενικής τιμής!...

τά πίσω, τή χέρια του είχαν άνοιξει, ή καρδιά του έπαψε νά χτυπά.

Ό γενναίος άξιωματικός ήταν νεκρός!...

Μια ύπερταμία μπήκε τή στιγμή αυτή κρατώντας δύο κεριά. Τοποθετήσε τού ένα στό κεφάλι τού νεκρού, τού άλλο στό πόδια, έκαμε τού σταφυλό της κι' έβρυγε.

Ένα οφράνιο χαμόγελο πλανόταν τώρα στό χείλη τού νεαρού άξιωματικού, θεία γαλήνη ήταν χιμένη σ' όλο τού πρόσωπό του!...

Κι' ή γαλήνη αυτή έδειχνε τή μεγάλη και άπείρανη έντυχία,

πού είχε ασθανθή ό ύπολογός ως σίς τελευταίες του στιγμές, σίς στιγμές αυτές, πού παρέδωσε μ' ένα φίλημα τή στενή του πνοή!...

ΠΩΛ ΜΩΡΟΥΑ

Μια ύπερταμία μπήκε κρατώντας δύο κεριά...

